

I.

(Zakonodavni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2022/738 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 6. travnja 2022.

o izmjeni Direktive 2006/1/EZ o korištenju vozila unajmljenih bez vozača za cestovni prijevoz tereta

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Direktivom 2006/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ predviđa se minimalna razina otvaranja tržišta u pogledu korištenja vozila unajmljenih bez vozača za cestovni prijevoz tereta.
- (2) Korištenjem unajmljenih vozila mogu se smanjiti troškovi trgovačkih društava koja prevoze teret za vlastite potrebe ili uz naknadu te se istodobno može povećati njihova operativna fleksibilnost. Stoga se na taj način može doprinijeti povećanju produktivnosti i konkurentnosti dotičnih trgovačkih društava. Uz to, unajmljena vozila obično su novija od prosjeka voznog parka pa su u prosjeku i sigurnija te manje onečišćuju.
- (3) Direktivom 2006/1/EZ trgovačkim društvima ne omogućuje se potpuno iskorištavanje prednosti korištenja unajmljenih vozila. Tom se direktivom dopušta državama članicama da trgovačkim društvima s poslovnim nastanom na njihovu državnom području ograniče korištenje unajmljenih vozila ukupne dopuštene mase opterećenog vozila veće od šest tona za prijevoz za vlastite potrebe. Povrh toga, države članice ne moraju dopustiti korištenje unajmljenog vozila na svojem državnom području ako je vozilo registrirano ili stavljeno u promet u skladu s propisima države članice koja nije država članica poslovnog nastana trgovačkog društva koje ga unajmljuje.

⁽¹⁾ SL C 129, 11.4.2018., str. 71.

⁽²⁾ SL C 176, 23.5.2018., str. 57.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 15. siječnja 2019. (SL C 411, 27.11.2020., str. 258.) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 20. prosinca 2021. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 5. travnja 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽⁴⁾ Direktiva 2006/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o korištenju vozila unajmljenih bez vozača za cestovni prijevoz tereta (SL L 33, 4.2.2006., str. 82.).

- (4) Kako bi im se omogućilo da u većoj mjeri iskoriste prednosti korištenja unajmljenih vozila, trgovačka društva trebala bi moći koristiti vozila unajmljena u bilo kojoj državi članici, a ne samo u državi članici u kojoj imaju poslovni nastan. Takvom bi im se mogućnošću posebice olakšalo da zadovolje kratkoročna, sezonska ili privremena razdoblja visoke potražnje ili da zamijene neispravna ili oštećena vozila, osiguravajući pritom usklađenost s potrebnim sigurnosnim zahtjevima kao i primjerene radne uvjete za vozače.
- (5) Državama članicama ne bi trebalo dopustiti da na svojem državnom području ograniče korištenje vozila koje je unajmilo trgovačko društvo s poslovnim nastanom na državnom području druge države članice ako je vozilo registrirano ili stavljeno u promet u skladu s primjenjivim propisima, sigurnosnim zahtjevima i drugim obveznim standardima države članice i, ako se radi o vozilu za koje se zahtijeva ovjerena vjerodostojna preslika licencije Zajednice u skladu s Uredbom (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, ako ga je na temelju takve ovjerene vjerodostojne preslike za korištenje odobrila država članica poslovnog nastana trgovačkog društva.
- (6) Kako bi se pojednostavnilo pružanje relevantnih dokaza, kao sredstvo dokazivanja usklađenosti s Direktivom 2006/1/EZ države članice trebale bi priznavati i dokumente u elektroničkom obliku.
- (7) Diljem Unije i dalje postoje velike razlike u razini oporezivanja cestovnog prijevoza. Stoga su radi izbjegavanja fiskalnih poremećaja i dalje opravdana određena ograničenja, koja neizravno utječu i na slobodu pružanja usluga iznajmljivanja vozila. Države članice trebale bi stoga imati mogućnost ograničiti razdoblje u kojem trgovačka društva s poslovnim nastanom na njihovu državnom području mogu koristiti unajmljeno vozilo koje je registrirano ili stavljeno u promet u drugoj državi članici. S obzirom na to da se ovom Direktivom ne usklađuje nacionalno oporezivanje vozila i da su pravila o registraciji vozila povezana s oporezivanjem vozila, države članice trebale bi imati mogućnost zahtijevati registraciju unajmljenog vozila, pod uvjetom da je vozilu dopušteno prometovati najmanje 30 dana prije nego što se takav zahtjev počne primjenjivati. Državama članicama trebalo bi biti dopušteno i ograničiti broj takvih vozila koje unajmljuje trgovačko društvo s poslovnim nastanom na njihovu državnom području. To ograničenje ne bi trebalo biti niže od određenog udjela u broju vozila kojima trgovačko društvo raspolaže, ne računajući vozila unajmljena u drugoj državi članici i koja nisu registrirana u državi članici poslovnog nastana trgovačkog društva.
- (8) Kako bi država članica bolje provodila ograničenja korištenja, od strane trgovačkog društva s poslovnim nastanom na njezinu državnom području, unajmljenih vozila registriranih ili stavljenih u promet u skladu s propisima druge države članice, državi članici poslovnog nastana trebalo bi biti dopušteno zahtijevati da trajanje ugovora o najmu ne premašuje dopušteno razdoblje korištenja dotičnog vozila. Valjanost ovjerenih vjerodostojnih preslika licencije Zajednice izdane u skladu s Uredbom (EZ) br. 1072/2009 moguće je ograničiti na razdoblje koje odgovara trajanju ugovora o najmu. Također je moguće na tim ovjerenim vjerodostojnim preslikama navesti registracijski broj unajmljenog vozila.
- (9) Prometovanje unajmljenih vozila ne bi trebalo ometati praćenje i nadzor zakonitosti prijevoza koji obavljaju trgovačka društva u državama članicama koje nisu država članica njihova poslovnog nastana. U skladu s Uredbom (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ nacionalni elektronički registri trebaju sadržavati registracijske brojeve vozila koja su na raspolaganju prijevozniku. To bi trebalo obuhvaćati i vozila unajmljena u državi članici koja nije država članica poslovnog nastana trgovačkog društva. Uredbom (EZ) br. 1071/2009 predviđa se i da su podaci sadržani u nacionalnim elektroničkim registrima dostupni nadležnim tijelima drugih država članica. U nacionalnim elektroničkim registrima trebala bi biti moguća usmjerena pretraživanja u pogledu vozila s registracijskim brojevima koje su izdale države članice koje nisu država članica poslovnog nastana.

⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta (SL L 300, 14.11.2009., str. 72.).

⁽⁶⁾ Uredba (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ (SL L 300, 14.11.2009., str. 51.).

- (10) Kako bi se osiguralo ujednačeno ispunjavanje obveze unošenja u nacionalne elektroničke registre registracijskog broja unajmljenog vozila koje koristi trgovačko društvo koje obavlja cestovni prijevoz tereta uz naknadu, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu minimalnih zahtjeva za podatke koje treba unijeti u nacionalne elektroničke registre. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾.
- (11) Kako bi se omogućilo učinkovitije obavljanje prijevoza za vlastite potrebe, državama članicama više ne bi trebalo biti dopušteno ograničavati mogućnost korištenja unajmljenih vozila u te svrhe. Međutim, kako bi se izbjegli mogući fiskalni problemi, mogućnost ograničavanja korištenja unajmljenih vozila za prijevoz za vlastite potrebe trebalo bi zadržati za vozila registrirana izvan države članice poslovnog nastana trgovačkog društva koje ih koristi.
- (12) Komisija bi trebala pratiti provedbu i učinke Direktive 2006/1/EZ te bi trebala sastaviti izvješće najkasnije četiri godine nakon datuma prenošenja ove Direktive. U tom izvješću trebalo bi uzeti u obzir utjecaj ove Direktive na sigurnost cestovnog prometa, na okoliš uslijed promjena u sastavu voznih parkova s obzirom na starost i tip te na porezne prihode, s posebnim naglaskom na opravdanosti ograničenja predviđenih ovom Direktivom. U izvješću bi se trebalo ocijeniti i je li provedba ove Direktive dovela do poteškoća u pogledu izvršenja, uključujući izvršenje pravila o kabotaži. U svjetlu tog izvješća Komisija bi trebala razmotriti potrebu za budućim djelovanjem u tom području.
- (13) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog prekogranične naravi cestovnog prijevoza i pitanja koja se nastoje riješiti ovom Direktivom oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (14) Direktivu 2006/1/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Direktiva 2006/1/EZ mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„1. Svaka država članica na svojem državnom području dopušta korištenje vozila koja su unajmila trgovačka društva s poslovnim nastanom na državnom području druge države članice pod uvjetom da:”;

ii. točka (a) zamjenjuje se sljedećom:

„(a) je vozilo registrirano ili stavljeno u promet u skladu s propisima bilo koje države članice i, ako je to primjenjivo, koristi se u skladu s uredbama (EZ) br. 1071/2009 (*) i (EZ) br. 1072/2009 (**) Europskog parlamenta i Vijeća;

(*) Uredba (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ (SL L 300, 14.11.2009., str. 51.).

(**) Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta (SL L 300, 14.11.2009., str. 72.).”;

(7) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(b) u stavku 2. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ispunjavanje uvjeta navedenih u stavku 1. točkama od (a) do (d) dokazuje se predloženjem sljedećih dokumenata, u papirnatom ili elektroničkom obliku, koji se moraju nalaziti u vozilu:”;

2. članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da trgovačka društva s poslovnim nastanom na njihovu državnom području mogu koristiti unajmljena vozila za cestovni prijevoz tereta pod uvjetima jednakima onima koji vrijede za vozila u vlasništvu tih trgovačkih društava ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 2.

2. Ako je unajmljeno vozilo registrirano ili stavljeno u promet u skladu s propisima druge države članice, država članica poslovnog nastana trgovačkog društva za cestovni prijevoz može:

(a) ograničiti trajanje korištenja unajmljenog vozila unutar svojeg državnog područja pod uvjetom da je istom trgovačkom društvu za cestovni prijevoz dopušteno korištenje unajmljenog vozila na razdoblje od najmanje dva uzastopna mjeseca svake kalendarske godine; u tom slučaju država članica može zahtijevati da trajanje ugovora o najmu ne premašuje vremensko ograničenje koje je odredila ta država članica;

(b) zahtijevati da unajmljeno vozilo bude registrirano u skladu s njezinim nacionalnim pravilima o registraciji nakon razdoblja od najmanje 30 dana; u tom slučaju država članica može zahtijevati da trajanje ugovora o najmu ne premašuje razdoblje prometovanja koje je prethodilo zahtjevu za registraciju;

(c) ograničiti broj unajmljenih vozila koje svako trgovačko društvo može koristiti, pod uvjetom da dopušteni minimalni broj vozila iznosi najmanje 25 % voznog parka teretnih vozila koji je trgovačkom društvu na raspolaganju na temelju članka 5. stavka 1. točke (g) Uredbe (EZ) br. 1071/2009 31. prosinca godine koja prethodi korištenju unajmljenog vozila ili na dan na koji trgovačko društvo počne koristiti unajmljeno vozilo, kako je utvrdila država članica; međutim, trgovačkom društvu koje ima ukupan vozni park veći od jednog, a manji od četiri vozila dopušteno je koristiti najmanje jedno takvo vozilo; minimalni broj u skladu s ovom točkom odnosi se na vozni park teretnih vozila kojim trgovačko društvo raspolaže na temelju vozila registriranih ili stavljenih u promet u skladu s propisima te države članice;

(d) ograničiti korištenje takvih vozila na prijevoz za vlastite potrebe.”;

3. umeće se sljedeći članak:

„Članak 3.a

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se registracijski broj unajmljenog vozila koje koristi trgovačko društvo koje obavlja cestovni prijevoz tereta uz naknadu unese u nacionalni elektronički registar iz članka 16. Uredbe (EZ) br. 1071/2009.

2. Nadležna tijela država članica blisko surađuju i jedna drugima žurno pružaju uzajamnu pomoć i sve relevantne informacije kako bi se olakšala provedba i izvršenje ove Direktive. U tu svrhu svaka država članica određuje nacionalnu kontaktnu točku odgovornu za razmjenu informacija s drugim državama članicama.

3. Razmjena informacija iz stavka 1. provodi se putem Europskog registra cestovnih prijevoznika (ERRU) kako je utvrđeno Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/480 (*).

4. Države članice osiguravaju da se informacije dostavljene u skladu s ovim člankom upotrebljavaju samo u kontekstu predmeta za koje su bile zatražene. Svaka obrada osobnih podataka provodi se isključivo u svrhu poštovanja ove Direktive i mora biti u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća (**).

5. Uzajamna administrativna suradnja i pomoć pružaju se bez naknade.

6. Zahtjev za informacijama ne sprečava nadležna tijela da poduzmu mjere u skladu s relevantnim pravom Unije i nacionalnim pravom kako bi istražila i spriječila navodna kršenja pravila do kojih je došlo uslijed prenošenja ove Direktive.

7. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je obrada podataka iz stavka 1. ovog članka u skladu sa zahtjevima u pogledu informacija iz članka 16. stavka 2. točke (g) Uredbe (EZ) br. 1071/2009 kako je navedeno u članku 16. stavku 2. trećem i petom podstavku te u članku 16. stavcima 3. i 4. te uredbe.

8. Najkasnije 14 mjeseci nakon donošenja provedbenog akta kojim se utvrđuje zajednička formula za izračun stupnja rizika iz članka 9. stavka 1. drugog podstavka Direktive 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (***) Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju minimalni zahtjevi u pogledu podataka koje treba unijeti u nacionalne elektroničke registre kako bi se omogućilo međusobno povezivanje registara te kojima se određuju funkcionalnosti koje su potrebne kako bi te informacije bile dostupne nadležnim tijelima tijekom provjera na cesti. Ti minimalni zahtjevi i funkcionalnosti moraju biti u skladu sa zahtjevima i funkcionalnostima utvrđenima na temelju članka 16. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 1071/2009. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 5.b stavka 2. ove Direktive.

9. Države članice osiguravaju da su podaci iz stavka 1. dostupni nadležnim tijelima tijekom provjera na cesti.

(*) Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/480 od 1. travnja 2016. o uspostavljanju zajedničkih pravila za međusobno povezivanje nacionalnih elektroničkih registara cestovnih prijevoznika i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1213/2010 (SL L 87, 2.4.2016., str. 4.).

(**) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

(***) Direktiva 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o minimalnim uvjetima za provedbu uredbi (EZ) br. 561/2006 i (EU) br. 165/2014 te Direktive 2002/15/EZ u pogledu socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na aktivnosti cestovnog prijevoza i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 88/599/EEZ (SL L 102, 11.4.2006., str. 35.).”;

4. umeću se sljedeći članci:

„Članak 5.a

Komisija do 7. kolovoza 2027. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi i učincima ove Direktive. To izvješće sadržava informacije o korištenju vozila unajmljenih u državi članici koja nije država članica poslovnog nastana trgovačkog društva koje unajmljuje vozilo. U tom izvješću posebna pozornost posvećuje se utjecaju na sigurnost cestovnog prometa, na okoliš, na porezne prihode i na izvršenje pravila o kabotaži u skladu s Uredbom (EZ) br. 1072/2009. Komisija na temelju tog izvješća procjenjuje je li potrebno predložiti dodatne mjere.

Članak 5.b

1. Komisiji pomaže odbor osnovan člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 165/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (*). Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (**).

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

- (*) Uredba (EU) br. 165/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o tahografima u cestovnom prometu, stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet (SL L 60, 28.2.2014., str. 1.).
- (**) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).”.

Članak 2.

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 6. kolovoza 2023. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 6. travnja 2022.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
C. BEAUNE